

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 december 2015

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, teneinde het recht op de inschakelingsuitkering niet langer in de tijd te beperken voor de rechthebbenden die bewijzen dat zij actief werk zoeken

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 december 2014 tot wijziging van de artikelen 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 en 157bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot opheffing van de artikelen 89, 90 en 125 in hetzelfde besluit

Wetsvoorstel houdende opheffing van de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **David CLARINVAL**

TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 décembre 2015

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps pour les bénéficiaires qui prouvent une recherche active d'emploi

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 décembre 2014 modifiant les articles 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 et 157bis de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage et abrogeant les articles 89, 90 et 125 dans le même arrêté

Proposition de loi visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR
M. **David CLARINVAL**

EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT

2959

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Vincent Van Quickenborne

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Peter De Roover, Zuhail Demir, Wouter Raskin, Jan Spooren
PS	Frédéric Daerden, Jean-Marc Delizée, Eric Massin
MR	Sybille de Coster-Bauchau, David Clarinval, Stéphanie Thoron
CD&V	Nahima Lanjri, Stefaan Vercamer
Open Vld	Egbert Lachaert, Vincent Van Quickenborne
sp.a	Meryame Kitir
Ecolo-Groen	Evita Willaert
cdH	Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Rita Gantois, Werner Janssen, Goedele Uyttensprot, Valerie Van Peel, Jan Vercammen
Emir Kir, Laurette Onkelinx, Daniel Senesael, Fabienne Winckel
Olivier Chastel, Gilles Foret, Richard Miller, Damien Thiéry
Sonja Becq, Franky Demon, Jef Van den Bergh
Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu, Ine Somers
Karin Jiroflée, Karin Temmerman
Anne Dedry, Georges Gilkinet
Michel de Lamotte, Isabelle Poncelet

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

PTB-GO!	Raoul Hedebouw
PP	Aldo Carcaci

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

INHOUD	Blz.
I. Inleidende uiteenzettingen	4
A. Inleidende uiteenzetting door de hoofddiener van het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, teneinde het recht op de inschakelingsuitkering niet langer in de tijd te beperken voor de rechthebbenden die bewijzen dat zij actief werk zoeken (DOC 54 0784/001)	4
B. Inleidende uiteenzetting door de hoofddiener van het wetsvoorstel houdende opheffing van de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen (DOC 54 0744/001)	5
C. Inleidende uiteenzetting door de indiener van het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 december 2014 tot wijziging van de artikelen 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 en 157bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot opheffing van de artikelen 89, 90 en 125 in hetzelfde besluit (DOC 54 0850/001)	6
D. Inleidende uiteenzetting door de hoofddiener van het wetsvoorstel houdende opheffing van de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen (DOC 54 1122/001)	6
E. Inleidende uiteenzetting door de indiener van het wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 36 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering teneinde de inspanningen van de jongeren en van de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering te steunen (DOC 54 1157/001)	7
II. Algemene bespreking	8
III. Artikelsgewijze bespreking	15
IV. Stemming	17

Zie:

Doc 54 0784/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Massin c.s.
 002: Amendementen.
 003: Toevoeging mede-indienster.

Doc 54 0850/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Kitir.

Doc 54 1122/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van de heren Hedeboom en Van Hees.
 002: Amendement.

SOMMAIRE	Pages
I. Exposés introductifs	4
A. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps pour les bénéficiaires qui prouvent une recherche active d'emploi (DOC 54 784/001)	4
B. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps (DOC 744/001)	5
C. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 décembre 2014 modifiant les articles 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 et 157bis de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage et abrogeant les articles 89, 90 et 125 dans le même arrêté (DOC 54 850/001)	6
D. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps (DOC 54 1122/001)	6
E. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi visant à modifier les articles 36 et 63 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage afin de soutenir les efforts des jeunes et des bénéficiaires d'allocations d'insertion (DOC 54 1157/001)	7
II. Discussion générale	8
III. Discussion des articles	15
IV. Vote	17

Voir:

Doc 54 0784/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de M. Massin c.s.
 002: Amendements.
 003: Ajout coauteur.

Doc 54 0850/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de Mme Kitir.

Doc 54 1122/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de MM. Hedeboom et Van Hees.
 002: Amendement.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 25 februari, 8 juli en 18 november 2015.

Tijdens haar vergadering van 25 februari 2015 besliste de commissie om de bespreking van de wetsvoorstellen nrs. 784, 744 en 850 samen te voegen. Tijdens haar vergadering van 8 juli 2015 werden ook de wetsvoorstellen nrs. 1122 en 1157 bij de bespreking gevoegd en besliste de commissie dat wetsvoorstel nr. 784 de basis van de bespreking vormt. Op 18 november 2015 ging de commissie op voorstel van de heer Georges Gilkinet en mevrouw Catherine Fonck over tot loskoppeling van de wetsvoorstellen nrs. 744 en 1157.

Een voorstel om hoorzittingen te organiseren met vertegenwoordigers van de OCMW's, actoren die met jongeren in contact staan en werkzoekenden werd tijdens de vergadering van 25 februari 2015 verworpen met 10 tegen 4 stemmen.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindieners van het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, teneinde het recht op de inschakelingsuitkering niet langer in de tijd te beperken voor de rechthebbenden die bewijzen dat zij actief werk zoeken (DOC 54 0784/001)

De heer Eric Massin (PS) refereert aan de schriftelijke toelichting bij zijn wetsvoorstel (DOC 54 784/001, p. 3-4).

Hij preciseert dat een beperking in de tijd van de inschakelingsuitkering niet alleen een inkomensverlies kan betekenen voor de betrokken persoon, maar zelfs ertoe leidt dat hij geen toegang meer heeft tot de diverse opleidingsprogramma's met het oog op het vinden van een geschikte baan.

Sinds 1 januari 2015 kan de jonge werkzoekende met drie situaties te maken krijgen:

- ofwel vindt hij een job;
- ofwel krijgt hij steun van het OCMW;
- ofwel vervalt hij in een juridische leegte.

Het systeem heeft zijn beperkingen. Zo heeft de stad Charleroi sinds 5 januari 2015 ongeveer 1 100 dossiers geopend. Het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi au cours de ses réunions des 25 février, 8 juillet et 18 novembre 2015.

Au cours de sa réunion du 25 février 2015, la commission a décidé de joindre l'examen des propositions de loi n°s 784, 744 et 850. Au cours de sa réunion du 8 juillet 2015, l'examen des propositions de loi n°s 1122 et 1157 a également été joint et la commission a décidé de prendre la proposition de loi n° 784 comme base de discussion. Le 18 novembre 2015, sur proposition de M. Georges Gilkinet et Mme Catherine Fonck, la commission a décidé la disjonction des propositions de loi n°s 744 et 1157.

Une proposition visant à organiser l'audition de représentants des CPAS, d'acteurs en contact avec les jeunes et de demandeurs d'emploi a été rejetée par 10 voix contre 4 au cours de la réunion du 25 février 2015.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps pour les bénéficiaires qui prouvent une recherche active d'emploi (DOC 54 0784/001)

M. Eric Massin (PS) renvoie aux développements écrits de sa proposition de loi (DOC 54 784/001, pp. 3-4).

Il précise qu'une limitation des allocations d'insertion dans le temps peut non seulement entraîner une perte de revenus pour la personne concernée, mais a même pour effet de priver celle-ci d'accès aux divers programmes de formation en vue de trouver un emploi adéquat.

Depuis le 1er janvier 2015, le jeune demandeur d'emploi peut être confronté à trois situations:

- ou bien il trouve un emploi;
- ou bien il reçoit une aide du CPAS;
- ou bien il tombe dans un vide juridique.

Le système a ses limites. C'est ainsi que la ville de Charleroi a ouvert environ 1 100 dossiers depuis le 5 janvier 2015. Le Comité spécial du service social a

heeft 500 individuele steunaanvragen behandeld, waarvan een vierhonderdtal met positief gevolg; dat impliceert dat het OCMW opdraait voor de jongeren, die van het werkloosheidssysteem worden uitgesloten. Een beperking in de tijd van het recht op een inschakelingsuitkering heeft tot gevolg dat wie de nodige inspanningen levert om een baan te vinden, over dezelfde kam wordt geschoren als wie dat niet doet; dat is een vorm van discriminatie.

Omdat de economische crisis aanhoudt, is de beslissing van de vorige regering niet meer aangepast aan de huidige omstandigheden. Een werkzoekende die geen werk vindt doordat de verwachte heropleving van de economie uitblijft, moet zijn rechten kunnen behouden. De regelgeving dient bijgevolg te worden aangepast. Het lid rekent daarom op de steun van de huidige meerderheid.

B. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindieners van het wetsvoorstel houdende opheffing van de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen (DOC 54 0744/001)

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) brengt in herinnering dat zijn fractie, in tegenstelling tot de partijen die de vorige regeringscoalitie schraagden, nooit de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen heeft verdedigd. Hij heeft integendeel gewezen op de betwistbare juridische context, met name omdat er aanvankelijk voor werd geopteerd om de aanpassing van de regelgeving door middel van een koninklijk besluit door te voeren.

De spreker houdt een pleidooi om de tewerkstellingsproblematiek vanuit de goede invalshoek te benaderen. Wanneer te weinig mensen een baan hebben, is het belangrijk om de werkgelegenheid te stimuleren. Dat impliceert dat de regering ook aandacht moet opbrengen voor werkverdeling tussen vermoeide oudere werknemers en de (talrijke) ongeduldige jongeren die zo snel mogelijk aan de slag willen gaan.

In budgettair opzicht is het voordeel van de maatregel erg relatief. De federale lasten worden overgeheveld naar de gemeenten, en meer specifiek naar de OCMW's, terwijl de rechthebbenden verder van de arbeidsmarkt worden verwijderd aangezien de uitgesloten werkzoekenden geen opleidingen meer kunnen genieten en ook voor potentiële werkgevers de fiscale aantrekkingskracht verliezen die met een eerste job gepaard kan gaan. Daarnaast mag men ook de psychische impact van de maatregel niet over het hoofd zien: er kan drempelvrees zijn om bij het OCMW aan

examiné 550 demandes d'aide individuelles, dont quatre cents environ avec une issue favorable. Cela implique que le CPAS paie pour les jeunes qui sont exclus du chômage. Une limitation dans le temps du droit aux allocations d'insertion aboutit à traiter de la même manière ceux qui font les efforts nécessaires pour trouver un emploi et les autres. C'est une forme de discrimination.

Étant donné que la crise économique perdure, la décision du gouvernement précédent n'est plus adaptée aux circonstances actuelles. Un demandeur d'emploi qui ne trouve pas de travail du fait que la reprise économique attendue n'est pas au rendez-vous, doit pouvoir conserver ses droits. Il convient dès lors d'adapter la réglementation. Le membre compte sur le soutien de la majorité actuelle.

B. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps (DOC 54 0744/001)

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) rappelle que son groupe, contrairement aux partis qui soutenaient la précédente coalition gouvernementale, n'a jamais défendu la limitation dans le temps des allocations d'insertion. Il a, au contraire, mis en évidence son contexte juridique contestable, en ce sens qu'il avait été initialement décidé d'adapter la réglementation par le biais d'un arrêté royal.

L'intervenant préconise d'aborder la problématique de l'emploi sous l'angle approprié. Lorsque trop peu de personnes disposent d'un travail, c'est l'emploi qu'il importe de stimuler. Le gouvernement doit donc aussi s'attacher à répartir le travail entre les travailleurs âgés et fatigués et les (nombreux) jeunes impatientes de se mettre au travail.

D'un point de vue budgétaire, l'avantage de la mesure est très relatif. Les charges fédérales seront transférées aux communes, et plus spécifiquement aux CPAS, alors que les bénéficiaires seront encore plus éloignés du marché du travail puisque les demandeurs d'emploi exclus ne pourront plus profiter d'une formation et qu'ils perdront, pour les employeurs potentiels, l'attractivité fiscale qui peut être associée au premier emploi. Par ailleurs, il ne faut pas sous-estimer l'incidence psychologique de la mesure: certains ayants droit peuvent être réticents à s'adresser au CPAS. La mesure est

te kloppen. De maatregel is tegengesteld aan de in woorden beoogde doelstelling en zal tot een toename van de sociale fragiliteit aanleiding geven.

Voor het overige verwijst de spreker naar de toelichting bij zijn wetsvoorstel, dat erop gericht is om terug te keren naar het *status quo ante*. Het verschilt daardoor sterk van wetsvoorstel nr. 784, dat behoudsgezinder is ten aanzien van de bestaande situatie. Problematisch is de begeleiding van werkzoekenden in een omgeving van fictieve betrekkingen en de betuttelende houding van de overheid, die ook op werkgevers weegt omdat zij energie moeten besteden aan het weigeren van personeel. Dat is voor niemand doeltreffend.

Langdurige werkloosheid is geen levensproject. Het is wenselijk dat mensen tewerkgesteld kunnen worden en over een kwaliteitsvolle baan beschikken.

C. Inleidende uiteenzetting door de indienster van het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 december 2014 tot wijziging van de artikelen 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 en 157bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot opheffing van de artikelen 89, 90 en 125 in hetzelfde besluit (DOC 54 0850/001)

Mevrouw Meryame Kitir (sp.a) brengt in herinnering dat tijdens de vorige zittingsperiode het recht op een inschakelingsuitkering een reeks wijzigingen heeft ondergaan. De opbouw van rechten gedurende een periode van drie jaar is billijk, maar de koppeling ervan aan het bezit van een diploma secundair onderwijs is een te verregaande bijkomende voorwaarde. Het wetsvoorstel beoogt de weglating van dit criterium uit de wet.

D. Inleidende uiteenzetting door de hoofdindienster van het wetsvoorstel houdende opheffing van de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen (DOC 54 1122/001)

De heer Marco Van Hees (PTB-GO!) wijst op de campagne van het maatschappelijk middenveld (met onder meer de vakbonden en de jongerenorganisaties) om de overheid te doen terugkomen op de beperking van de inschakelingsuitkering. Twee opeenvolgende regeringen hebben het stelsel ingeperkt:

— de vorige regering heeft de duurtijd van de inschakelingsuitkering tot drie jaar beperkt;

contraire à l'objectif formulé et elle se traduira par une augmentation de la précarité sociale.

Pour le reste, l'intervenant renvoie aux développements de sa proposition de loi, qui vise un retour au *statu quo ante*. En cela, elle se distingue nettement de la proposition de loi n° 784, qui prône davantage le maintien de la situation actuelle. Ce qui pose problème, c'est l'accompagnement des demandeurs d'emploi dans un environnement d'emplois fictifs et de paternalisme de la part des autorités, un climat qui pèse également sur les employeurs qui doivent consacrer de l'énergie à refuser du personnel. La situation ne profite à personne.

Le chômage de longue durée n'est pas un projet de vie. Il faut favoriser l'embauche et créer des emplois de qualité.

C. Exposé introductif de l'auteure de la proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 30 décembre 2014 modifiant les articles 36, 59bis, 59bis/1, 63, 64, 71bis, 72, 89bis, 114, 116, 126, 131bis, 153, 154, 155 et 157bis de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage et abrogeant les articles 89, 90 et 125 dans le même arrêté (DOC 54 0850/001)

Mme Meryame Kitir (sp.a) rappelle qu'au cours de la législature précédente, le droit aux allocations d'insertion a subi une série de modifications. Si la constitution de droits pendant une période de trois ans est légitime, le fait de la lier à la possession d'un diplôme de l'enseignement secondaire est une condition supplémentaire qui va trop loin. La proposition de loi vise à supprimer ce critère de la loi.

D. Exposé introductif de l'auteur principal de la proposition de loi visant à supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps (DOC 54 1122/001)

M. Marco Van Hees (PTB-GO!) attire l'attention sur la campagne menée par la société civile (et plus particulièrement les syndicats et les organisations représentatives de la jeunesse) pour appeler les autorités à revenir sur la limitation des allocations d'insertion. Deux gouvernements successifs ont apporté des restrictions au système:

— le gouvernement précédent a limité à trois ans la durée de l'allocation d'insertion;

— de huidige regering heeft de maximumleeftijd voor de verkrijging van de uitkering verlaagd.

Deze hervormingen zijn inefficiënt omdat zij werklozen bestraffen zonder dat tegelijkertijd het structurele probleem van de werkloosheid wordt aangepakt. De werkgelegenheidsgraad zal er zeker niet door toenemen. Sommige personen die uit het stelsel van de inschakelingsuitkeringen verdwijnen, kloppen aan bij het OCMW. Anderen verdwijnen uit alle statistieken zonder enige duidelijkheid over hun situatie; misschien bevinden ze zich in een sociaal kwetsbare situatie. Eind mei 2015 werden reeds 22 461 personen op een willekeurige wijze van het stelsel uitgesloten. De maatregel van de nieuwe regering zal dit aantal nog verder doen oplopen.

De werkgevers zijn vragende partij voor de beperking van het stelsel om zo over een grotere voorraad van goedkope en flexibele arbeidskrachten te kunnen beschikken. Eigenlijk gaat het om een interne vorm van sociale dumping. Heeft de regering enig ander motief voor de beperking van het stelsel?

Het wetsvoorstel van de spreker beoogt om bovenstaande redenen de beperkingen op het stelsel van de inschakelingsuitkeringen op te heffen.

E. Inleidende uiteenzetting door de indienster van het wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 36 en 63 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering teneinde de inspanningen van de jongeren en van de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering te steunen (DOC 54 1157/001)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) overloopt de krachtlijnen van haar wetsvoorstel en maakt ook een vergelijking met het regeringsbeleid en de andere wetsvoorstellen.

Ten eerste, wat de wachttijd van 36 maanden betreft: er kan een niet te verwaarlozen onwenselijk neveneffect zijn omdat jongeren ertoe worden aangezet om pas een opleiding te volgen tegen het einde van die periode. Een jongere die in de loop van de 35ste maand een tweejarige opleiding begint te volgen, kan een verlenging van zijn recht op inschakelingsuitkeringen genieten. Voor een jongere die van bij de aanvang een opleiding zou volgen, zelfs een belangrijke vorming die twee jaar duurt, geldt die verlenging niet. Daarom verdient het overweging om elke opleiding in aanmerking te nemen en de periode van 36 maanden te verlengen met de duur van de opleiding. Vaak krijgen jongeren te horen dat ze ervaring

— le gouvernement actuel a abaissé la limite d'âge pour bénéficier de l'allocation.

Ces réformes sont inopérantes dès lors qu'elles sanctionnent les chômeurs sans s'attaquer en parallèle au problème structurel du chômage. Elles ne vont certainement pas entraîner une augmentation du taux d'emploi. Certaines personnes exclues des allocations d'insertion s'adressent au CPAS. D'autres disparaissent des statistiques sans certitude quant à leur sort; elles se trouvent peut-être dans une situation précaire sur le plan social. Fin mai 2015, 22 461 personnes ont déjà été arbitrairement exclues du régime. La mesure mise en place par le nouveau gouvernement accroîtra encore cette population.

Les employeurs sont favorables à la limitation du régime afin de pouvoir disposer d'une plus grande réserve de main-d'œuvre bon marché et flexible. Il s'agit en fait d'une forme interne de dumping social. Le gouvernement a-t-il une quelconque autre raison de limiter le régime?

Voilà pourquoi la proposition de loi de l'orateur vise à supprimer les limitations apportées au régime des allocations d'insertion.

E. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi visant à modifier les articles 36 et 63 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage afin de soutenir les efforts des jeunes et des bénéficiaires d'allocations d'insertion (DOC 54 1157/001)

Mme Catherine Fonck (cdH) passe en revue les lignes de force de sa proposition de loi et effectue également une comparaison avec la politique gouvernementale et les autres propositions de loi.

Premièrement, en ce qui concerne le stage de 36 mois, ce dernier peut avoir un effet secondaire non négligeable, car les jeunes sont incités à ne suivre une formation qu'à la fin de cette période. Un jeune qui commence à suivre une formation de deux ans dans le courant du 35ème mois peut bénéficier d'une prolongation de son droit aux allocations d'insertion. Par contre, un jeune qui suit une formation dès le début du stage, même une formation importante de deux ans, ne bénéficie pas de cette prolongation. C'est pourquoi il convient d'envisager de prendre en compte toutes les formations et de prolonger la période de 36 mois de la durée de la formation. Les jeunes s'entendent souvent

missen voor een job; het is dan ook logisch dat hun inspanningen op het vlak van vorming worden beloofd.

Ten tweede, wat de leeftijd betreft: de maximumleeftijd van 25 jaar voor een eerste aanvraag is laag omdat dit impliceert dat een jongere zijn studies moet hebben voltooid vooraleer hij 25 jaar oud is. De stage kan immers uiterlijk op dat moment van start gaan. Maar vele jongeren studeren langer, doctoreren, vertoeven een jaar in het buitenland, of moeten zelfs een jaar overdoen, zodat ze pas later aan een stage kunnen beginnen en daardoor geen aanspraak maken op een inschakelingsuitkering. Het kan niet de bedoeling zijn om slechte studieresultaten te belonen, maar één keer zakken voor een examen mag toch geen halszaak zijn? Het is ook niet goed dat jongeren ertoe worden aangezet om minder lang te studeren, wat nochtans het feitelijke gevolg van de inperking is. Omdat verder ook de kansen op tewerkstelling hoger liggen naarmate het opleidingsniveau hoger ligt, verdient het overweging om de maximumleeftijd op 28 jaar te brengen.

Ten derde, wat de 18- tot 21-jarigen betreft: volgens de regering moeten de jongeren ertoe worden aangespoord om een opleiding te volgen, wat op zich een aannemelijk standpunt is. Alleen kan worden betwijfeld of 15-jarigen hun studiekeuze afstemmen op mogelijke inschakelingsuitkeringen in een relatief verre toekomst. Als jongeren geen aanspraak kunnen maken op inschakelingsuitkeringen, moeten ze wel elders een oplossing vinden, zoals bij het OCMW, of komen zij in een precaire situatie terecht. Op die manier worden ze bijzonder ver van de arbeidsmarkt verwijderd. Daarom stelt de spreker voor dat jongeren zonder diploma aanspraak blijven maken op een inschakelingsuitkering op voorwaarde dat zij zich ertoe verbinden een opleiding te volgen. Ten slotte vraagt het lid nog aandacht voor jonge mantelzorgers, die ook niet verdienen om financieel te worden gestraft voor hun vrijwillig engagement.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Bespreking van 27 februari 2015

De heer David Clarinval (MR) merkt eerst op dat de fractie Ecolo-Groen een coherente houding aanneemt, terwijl dat niet het geval is voor de socialistische fracties: wetsvoorstel nr. 784 druist in tegen het beleid waarmee zij tijdens de vorige legislatuur hebben ingestemd.

Wat de inhoud van de maatregel betreft, is België wellicht het gulste land ter wereld omdat het jongeren die de school verlaten een uitkering geeft zonder dat

dire qu'ils manquent d'expérience pour un emploi; il est dès lors logique que leurs efforts en matière de formation soient récompensés.

Deuxièmement, en ce qui concerne l'âge, l'âge maximum de 25 ans pour une première demande est trop bas, car cela implique qu'un jeune doit avoir terminé ses études avant 25 ans. En effet, le stage ne peut commencer au plus tard qu'à ce moment. Toutefois, de nombreux jeunes étudient plus longtemps, font un doctorat, passent une année à l'étranger ou doivent même redoubler une année, de sorte qu'ils ne peuvent entamer leur stage que plus tard et ne peuvent dès lors bénéficier des allocations d'insertion. L'objectif ne peut être de récompenser de mauvais résultats, mais échouer une fois à un examen n'est tout de même pas si grave? Il n'est pas non plus positif d'inciter les jeunes à étudier moins longtemps, ce qui est pourtant la conséquence effective de la limitation. Comme les chances d'obtenir un emploi sont également plus grandes lorsque le niveau de formation est plus élevé, il convient d'envisager de porter l'âge maximum à 28 ans.

Troisièmement, en ce qui concerne les jeunes âgés de 18 à 21 ans, le gouvernement estime que les jeunes doivent être incités à suivre une formation, ce qui est, en soi, un point de vue louable. On peut cependant douter qu'un jeune de 15 ans tiendra compte, dans son choix d'études, de possibles allocations d'insertion dans un avenir relativement lointain. Si les jeunes ne peuvent bénéficier d'allocations d'insertion, ils sont bien obligés de trouver une solution ailleurs, comme au CPAS, ou bien ils tombent dans la précarité. Ils se retrouvent ainsi particulièrement éloignés du marché du travail. C'est pourquoi l'oratrice propose que les jeunes n'ayant pas de diplôme puissent continuer à bénéficier d'allocations d'insertion à condition qu'ils s'engagent à suivre une formation. Enfin, la membre demande que l'on prête aussi attention aux jeunes aidants proches, qui ne méritent pas non plus d'être punis financièrement pour leur engagement volontaire.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Discussion du 27 février 2015

M. David Clarinval (MR) fait d'abord remarquer que le groupe Ecolo-Groen adopte une attitude cohérente, contrairement aux groupes socialistes: la proposition de loi n° 784 est contraire à la politique à laquelle ils ont souscrit au cours de la précédente législature.

En ce qui concerne le contenu de la mesure, la Belgique est probablement le pays le plus généreux au monde, parce qu'il octroie une allocation aux jeunes qui

zij sociale bijdragen hebben betaald. De bestreden maatregel wordt pas toegepast na vier werkloosheid: er is een jaar wachttermijn en drie jaar beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt. Zo snel wordt een jongere dus niet aan zijn lot overgelaten. De beperking van de inschakelingsuitkering was noodzakelijk wegens de bestaande misbruiken binnen het systeem.

De arbeidsbemiddelingsdiensten beschikken over talrijke vacatures voor knelpuntberoepen. In sommige sectoren zijn er weinig tewerkstellingsmogelijkheden, maar er zijn wel degelijk kansen op een job in andere sectoren. Vraag en aanbod moeten bijgevolg op elkaar worden afgestemd.

De federale overheid zorgt voor een financiële compensatie van de meeruitgaven door de OCMW's. Dat de lasten van de Staat op andere entiteiten zouden worden afgewenteld, is niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Op een bepaald ogenblik werd er geschermd met cijfers die afkomstig waren van het ABVV, terwijl die organisatie met een onjuiste voorstelling van de feiten heeft uitgepakt.

Mevrouw Evita Willaert (Ecolo-Groen) wil bepaalde beweringen van de vorige spreker nuanceren. Het OCMW van Gent heeft vier bijkomende maatschappelijk assistenten moeten aanwerven om aan de nieuwe aanvragen ten gevolge van de maatregelen van de vorige regering het hoofd te kunnen bieden. Dat heeft ook een weerslag op de stadsbegroting. Het uitgekeerde leefloon wordt bovendien niet of niet volledig terugbetaald aan de lokale overheden. De OCMW's zijn nauwelijks in staat om de jongeren te begeleiden zoals het hoort. Jaarlijks is er een uitstroom van ongeveer 2 000 jongeren zonder kwalificaties, die gedeeltelijk ten laste komen van het OCMW (naar schatting ongeveer 200 personen).

De heer Stefaan Vercamer (CD&V) stelt dat het OCMW van Oudenaarde geen enkele bijkomende persoon heeft moeten helpen naar aanleiding van de beperking van de inschakelingsuitkering.

De heer Egbert Lachaert (Open Vld) meldt dat ook in Merelbeke, waar de spreker OCMW-voorzitter is, de situatie zo is. Bovendien valt uit de huidige gegevens af te leiden dat er in de nabije toekomst niets zal veranderen.

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) vraagt of het een overwinning is dat minder mensen dan verwacht bij het OCMW aankloppen. Misschien is het ook gepaster om de evolutie af te wachten in plaats van voorbarige conclusies te trekken. Hebben de maatregelen de tewerkstellingsmogelijkheden uitgebreid?

quittent l'école sans qu'ils aient payé des cotisations sociales. La mesure attaquée n'est appliquée qu'après quatre ans de chômage: un an de stage d'attente et trois ans de disponibilité sur le marché de l'emploi. Un jeune n'est donc pas directement livré à lui-même. La limitation des allocations d'insertion était une mesure nécessaire à cause des abus existants au sein du système.

Les services de placement disposent de nombreuses offres d'emploi pour des métiers en pénurie. Si certains secteurs offrent peu de perspectives d'emploi, les opportunités d'emploi sont bel et bien réelles dans d'autres secteurs. L'offre et la demande doivent dès lors être mises en adéquation.

L'autorité fédérale compense financièrement les dépenses supplémentaires des CPAS. L'argument selon lequel l'État reporterait ses charges sur d'autres entités ne correspond pas à la réalité. À un moment donné, des chiffres émanant de la FGTB ont été brandis, alors que cette organisation a donné une présentation erronée des faits.

Mme Evita Willaert (Ecolo-Groen) tient à nuancer certaines affirmations de l'intervenant précédent. Le CPAS de Gand a dû recruter quatre assistants sociaux supplémentaires pour pouvoir faire face aux nouvelles demandes à la suite des mesures du gouvernement précédent, ce qui a aussi une incidence sur le budget communal. En outre, le revenu d'intégration alloué n'est pas ou n'est pas entièrement remboursé aux autorités locales. Les CPAS ne sont guère en mesure d'accompagner les jeunes comme il se doit. Chaque année, 2 000 jeunes environ sortent de l'école sans qualification et une partie d'entre eux se retrouve à la charge du CPAS (selon les estimations, 200 personnes environ).

M. Stefaan Vercamer (CD&V) affirme que le CPAS d'Audenarde n'a dû aider aucune personne supplémentaire à la suite de la limitation des allocations d'insertion.

M. Egbert Lachaert (Open Vld) signale que la situation est identique à Merelbeke, où il est président du CPAS. On peut, en outre, déduire des données actuelles que rien ne changera dans un avenir proche.

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) demande si le fait que moins de personnes que prévu frappent à la porte du CPAS constitue une victoire. Il est peut-être plus approprié d'attendre l'évolution de la situation au lieu de tirer des conclusions hâtives. Les mesures en question ont-elles élargi les opportunités d'emploi?

De bijkomende uitgaven van de OCMW's hebben niet alleen betrekking op het leefloon, waarvan een deel toch voor rekening van de lokale overheden is, maar slaan ook op de werkingskosten van de diensten. Elke gemeente heeft in extra middelen moeten voorzien. Overigens is het verwonderlijk dat sommige leden de cumulatie van de ambten van burgemeester en Kamerlid verdedigen en wel opkomen voor hun gemeente in het Parlement, behalve wanneer hun gemeente moet opdraaien voor de afwenteling van de kosten van het federale beleid. Dat politici op lokaal vlak voor liefdadigheid pleiten wanneer het over kinderarmoede gaat, terwijl zij tegelijkertijd door het federale beleid zware structurele problemen veroorzaken, is geen uiting van een coherente benadering.

Hoe komt het dat sommige personen uit de statistieken lijken te verdwijnen, zoals uit regeringscijfers blijkt? Hebben zij werkelijk een baan gevonden of verzeilen zij in een sociaal kwetsbare situatie? Op basis van zijn contacten met het terrein vreest het lid het laatste. Achter de objectieve cijfers gaan schrijnende menselijke verhalen schuil.

De Belgische sociale zekerheid kan niet als gul worden bestempeld; ze is wel doeltreffend, wat zeker tot fierheid mag stemmen. Dat neemt niet weg dat het systeem gebreken vertoont en dat soms misbruiken worden gepleegd, maar die vaststelling mag niet als voorwendsel worden gebruikt voor de ontrafeling van het hele stelsel. Wel moet worden nagegaan hoe het systeem in stand kan worden gehouden door nieuwe financieringsmiddelen (met name door een *tax shift*). Misbruiken zijn verwerpelijk, misschien meer nog in fiscale zaken dan in sociale aangelegenheden. Het probleem is dat de nieuwe maatregelen niet in verhouding staan tot het oogmerk en vele slachtoffers maken. Indien het de bedoeling is om misbruiken tegen te gaan, kan dat op een meer genuanceerde wijze.

Indien er geen meerderheid is om naar de vroegere situatie terug te keren, kunnen ten minste bepaalde verzachtende elementen in overweging worden genomen. Onder de uitgesloten werknemers bevinden zich deeltijds werkende personen (onder meer vrouwen en uitzendkrachten), die vragende partij zijn om te werken en erkenning voor hun vaardigheden vragen, maar die in plaats daarvan naar het OCMW worden toegeleid. Hun uitsluiting van de arbeidsmarkt heeft tot gevolg dat ze ook geen opleiding kunnen volgen.

Het beperkte aantal jobs in knelpuntberoepen is geen oplossing voor het hoge aantal werkzoekenden. Werkgevers zorgen voor banen, maar de overheid heeft wel de opdracht om met aangepaste instrumenten de

Les dépenses supplémentaires des CPAS ne concernent pas uniquement le revenu d'intégration, qui est tout de même en partie à la charge des autorités locales, mais portent aussi sur les frais de fonctionnement des services. Chaque commune a dû prévoir des moyens supplémentaires. Il est d'ailleurs surprenant que certains membres défendent le cumul des mandats de bourgmestre et de député ainsi que les intérêts de leur commune au Parlement, sauf lorsque celle-ci doit prendre en charge les coûts que la politique fédérale répercute sur les autorités locales. Le fait que des politiques plaident en faveur de la charité au niveau local, s'agissant de la pauvreté infantile, alors qu'ils provoquent dans le même temps de graves problèmes structurels au travers de la politique fédérale ne dénote pas d'une approche cohérente.

Comment se fait-il que certaines personnes semblent disparaître des statistiques, comme l'établissent les chiffres du gouvernement? Ont-elles réellement trouvé un emploi ou échouent-elles dans la précarité sociale, comme le craint le membre à la lumière de ses contacts sur le terrain? Les chiffres objectifs cachent des drames humains.

La sécurité sociale belge ne peut pas être qualifiée de généreuse; elle est toutefois efficace, ce qui est un motif de fierté. Il n'en demeure pas moins que le système présente des défauts et que des abus sont parfois commis. Néanmoins, cette constatation ne peut servir de prétexte au détricotage de l'ensemble du système. Il faut toutefois contrôler comment le système peut être maintenu grâce à de nouveaux moyens financiers (grâce à un *tax shift* notamment). Les abus sont répréhensibles, peut-être davantage encore en matière fiscale qu'en matière sociale. Le problème est que les nouvelles mesures sont disproportionnées par rapport à l'objectif poursuivi et font de nombreuses victimes. Si le but est de lutter contre des abus, il est possible de procéder de manière plus nuancée.

S'il n'y a pas de majorité pour retourner à la situation antérieure, des éléments atténuants peuvent à tout le moins être pris en considération. Parmi les travailleurs exclus, il y a des travailleurs à temps partiel (notamment des femmes et des travailleurs intérimaires) qui demandent à travailler et à voir leurs aptitudes reconnues, mais ils sont plutôt renvoyés au CPAS. Par suite de leur exclusion du marché du travail, ils ne peuvent plus suivre une formation.

Le nombre limité d'emplois dans les métiers en pénurie ne constitue pas une solution pour le grand nombre de demandeurs d'emploi. Ce sont les employeurs qui créent des emplois, mais c'est à l'autorité qu'il revient

werkgelegenheid te bevorderen. Daar knelt echter het schoentje. Het is onaanvaardbaar dat wie geen werk vindt verantwoordelijk wordt gesteld voor de beperkte tewerkstellingsmogelijkheden. Moreel is die houding onrechtvaardig en economisch lost ze niets op.

De beperking in de tijd van inschakelingsuitkeringen treft niet alleen jongeren die niet over een diploma secundair onderwijs beschikken, maar ook studenten die ouder zijn dan 25 jaar. De uitsluiting van jongeren neemt toe. Uit het feit dat velen van hen niet onmiddellijk bij het OCMW aankloppen, mag geenszins worden afgeleid dat zij over voldoende middelen beschikken.

De spreker besluit dat tewerkstelling op een andere manier moet worden geëvalueerd. De intrekking van de beperking van de inschakelingsuitkering is daarvoor noodzakelijk.

De heer David Clarinval (MR) bevestigt dat bij de opstelling van de gemeentelijke begrotingen om redenen van voorzichtigheid rekening werd gehouden met de mogelijkheid van een stijging van de uitgaven. Misschien is die houding wel het gevolg van de overdreven cijfers van het ABVV. Volgens hem wijst alles er echter op dat de OCMW's geen meeruitgaven zullen hebben.

Dat misbruiken worden gepleegd, is een feit. Maatregelen die dit tegengaan, verdienen ondersteuning.

Als een aantal personen uit de werkloosheidsstatistiek verdwijnt en niet bij het OCMW aanklopt, komt dat misschien omdat ze een baan hebben gevonden. Men moet dat niet *a priori* uitsluiten. Het activeringsbeleid kan dus wel degelijk succesvol zijn.

Tot slot merkt de spreker op dat nu kritiek wordt uitgeoefend door leden die op gewestelijk niveau lange tijd bevoegd zijn geweest voor het werkgelegenheidsbeleid.

De heer Frédéric Daerden (PS) stelt dat zijn fractie het regeerakkoord van de regering-Di Rupo loyaal heeft uitgevoerd, maar geen vragende partij was voor de beperking van de inschakelingsuitkering. In elke meerderheid moeten compromissen worden gesloten.

Gemeenten die geen negatieve gevolgen ondervinden van de gewijzigde regelgeving, mogen zich gelukkig prijzen. In Herstal, de gemeente van de spreker, is de negatieve impact in elk geval goed merkbaar. Het aantal personen dat bij het OCMW om steun vraagt, is wel kleiner dan het aantal dat uit de werkloosheid wordt gelicht.

de promouvoir l'emploi à l'aide d'instruments adaptés. C'est cependant là que le bât blesse. Il est inadmissible que celui qui ne trouve pas de travail soit tenu pour responsable du manque de possibilités d'emploi. D'un point de vue moral, cette attitude est injuste et, d'un point de vue économique, elle ne résout rien.

La limitation des allocations d'insertion dans le temps touche non seulement les jeunes qui ne sont pas titulaires d'un diplôme de l'enseignement secondaire, mais aussi les étudiants âgés de plus de 25 ans. Le nombre des jeunes exclus s'accroît. On ne peut déduire du fait qu'ils sont nombreux à ne pas s'adresser immédiatement au CPAS qu'ils disposent de moyens suffisants.

L'intervenant conclut que le travail doit être évalué d'une manière différente. À cet effet, il s'impose de supprimer la limitation des allocations d'insertion dans le temps.

M. David Clarinval (MR) confirme que, par mesure de précaution, les budgets communaux ont été confectionnés en tenant compte d'une hausse potentielle des dépenses. Cette attitude résulte peut-être des chiffres excessifs présentés par la FGTB. Tout porte à croire, selon lui, que les dépenses des CPAS n'augmenteront pas.

Il y a des abus, c'est un fait. Les mesures qui combattent ces abus méritent d'être soutenues.

Si un certain nombre de personnes disparaissent des statistiques du chômage et ne frappent pas à la porte du CPAS, c'est peut-être parce qu'elles ont trouvé un emploi. Il ne faut pas l'exclure *a priori*. La politique d'activation peut donc parfaitement porter ses fruits.

Enfin, l'intervenant souligne que les critiques émanent actuellement de membres qui ont été longtemps compétents au niveau régional en matière de politique de l'emploi.

M. Frédéric Daerden (PS) précise que son groupe a appliqué loyalement l'accord du gouvernement Di Rupo, mais n'était pas demandeur de la limitation des allocations d'insertion. Chaque majorité doit faire des compromis.

Les communes qui ne subissent pas de conséquences négatives de la modification de la réglementation peuvent s'estimer heureuses. À Herstal, la commune de l'intervenant, l'impact négatif est en tout cas nettement perceptible. Le nombre de personnes qui demandent l'aide du CPAS est toutefois inférieur au nombre de personnes exclues du chômage.

Indien de cijfers in werkelijkheid niet overeenkomen met de eerdere vooruitzichten, dan kan dit onder meer worden verklaard door de afwijzing van sommige aanvragen voor een leefloon, maar ook door de ingevoerde drempelmechanismen.

Misbruik bestaat overal, ook trouwens in fiscale zaken (een vorm van misbruik van een geheel andere grootteorde) en op het vlak van sociale dumping. Het is niet omdat enkele werklozen misbruik zouden plegen, dat men de hele sociale zekerheid moet hervormen. De focus van de meerderheid is daarom hypocriet of overdreven.

Het wetsvoorstel van de PS-fractie vloeit voort uit de overweging en de concrete vaststelling dat de nieuwe maatregelen ongewenste gevolgen hebben. Omdat dit wetsvoorstel minder radicaal is dan het alternatief van de fractie Ecolo-Groen, hoopt de spreker dat meerderheid en oppositie ermee kunnen instemmen.

De heer Eric Massin (PS) brengt in herinnering dat de bedoeling van wat vroeger het wachtgeld werd genoemd, thans de inschakelingsuitkering, de bevordering van de toetreding tot de arbeidsmarkt is. Het huidige regeringsbeleid verstrengt de voorwaarden, zelfs in die mate dat iemand die slechts één jaar op school zou hebben overgezet en voor het overige zijn studies op een normale wijze doorloopt, geen recht heeft op een inschakelingsuitkering.

De huidige situatie is in hoge mate verontrustend. Als slechts een derde van de personen met een geschorste inschakelingsuitkering zijn weg vindt naar de OCMW's, wat is dan het lot van de anderen?

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) haalt cijfers van de RVA aan. Het aantal werkzoekenden van wie het recht op inschakelingsuitkeringen eind maart 2015 is verval len, bedraagt 1 035; in januari 2015 ligt dat aantal op 18 432, in februari 2015 bedraagt het 1 168. Het gaat dus om een aanzienlijke toename.

De heer Marco Van Hees (PTB-GO!) verwijst eerst naar de vraag van de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, gesteld in de plenaire vergadering op 18 december 2015, over het moratorium op de uitsluiting van werklozen met ingang van 1 januari 2015 (CRIV 54 PLEN 024, p. 3, vraag nr. 150).

Het aantal jongeren dat reeds werd uitgesloten van de arbeidsinschakelingsuitkeringen wordt betwist, maar volgens de laagste cijfers – die van de RVA – ging het op

Si les chiffres réels ne correspondent pas aux prévisions antérieures, cela peut s'expliquer notamment par le rejet de certaines demandes de revenu d'intégration, mais aussi par les mécanismes de seuil qui ont été instaurés.

Les abus existent partout, y compris d'ailleurs en matière fiscale (une forme d'abus d'un tout autre ordre de grandeur) et en matière de dumping social. Ce n'est pas parce que certains chômeurs commettraient des abus que l'on doit réformer l'ensemble de la sécurité sociale. La focalisation de la majorité sur ces abus est dès lors hypocrite ou exagérée.

La proposition de loi du groupe PS découle de la considération et du constat concret selon lesquels les nouvelles mesures ont des effets indésirables. Étant donné que cette proposition de loi est moins radicale que l'alternative proposée par le groupe Ecolo-Groen, l'intervenant espère que la majorité et l'opposition pourront y souscrire.

M. Eric Massin (PS) rappelle que ce que l'on appelait précédemment l'allocation d'attente, et qui est aujourd'hui l'allocation d'insertion, a pour but de favoriser l'accession au marché du travail. La politique actuelle du gouvernement durcit les conditions, à tel point que celui qui n'a doublé qu'une année à l'école et poursuit le reste de ses études normalement, n'aura pas droit à une allocation d'insertion.

La situation actuelle est extrêmement inquiétante. Si un tiers seulement des personnes dont l'allocation d'insertion a été suspendue se tournent vers les CPAS, quel est le sort des autres?

Mme Catherine Fonck (cdH) cite des chiffres de l'ONEm. Le nombre de demandeurs d'emploi dont le droit aux allocations d'insertion s'est éteint fin mars 2015 s'élève à 1 035; en janvier 2015, ce nombre est de 18 432 personnes, en février 2015, il s'élève à 1 168 personnes. Il s'agit donc d'une augmentation considérable.

M. Marco Van Hees (PTB-GO!) renvoie en premier lieu à la question posée par M. Raoul Hedebouw, en séance plénière le 18 décembre 2014, au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur le moratoire sur l'exclusion des travailleurs sans emploi au 1er janvier 2015 (CRIV 54 PLEN 024, p. 3, question n° 150).

Le nombre de jeunes qui ont déjà été exclus des allocations d'insertion est contesté, mais selon les chiffres les plus bas – ceux de l'ONEm –, il s'agissait de

1 januari 2015 om 15 877 personen en om 17 879 personen eind januari 2015. Het aantal uitsluitingen zal alleen maar toenemen.

De spreker geeft het voorbeeld van een koppel dat door het overheidsbeleid terugvalt van een inkomen van 2 000 euro naar slechts 1 340 euro. Men kan dus alleen maar vragen hebben bij de verantwoording van de maatregel. Voor de spreker moet niet worden gefocust op de werklozen, maar op de tewerkstelling. Het is absurd om ouderen langer te doen werken en jongeren uitkeringen te ontfangen.

Het activeringsbeleid zorgt er uiteindelijk alleen maar voor dat de concurrentie tussen werknemers op de arbeidsmarkt toeneemt, waardoor ook de onzekerheid groeit, de arbeidsomstandigheden achteruit gaan en de lonen onder druk komen te staan. Aan het aantal jobs verandert er niets. Deze realiteit stuut uiteraard op verzet in het maatschappelijk middenveld.

De heer Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met buitenlandse handel, stelt vast dat over de diplomawaarden onduidelijkheid bestaat. De nieuwe regeling gaat pas in september 2015 in, na overleg met de ministers bevoegd voor onderwijs in de Gemeenschappen over de inhoud van begrippen als "diploma" of "getuigschrift". De Vlaamse regering heeft daarover al een beslissing genomen, de regering van de Franse Gemeenschap zal dat binnenkort doen. Exacte ramingen zijn op dit ogenblik niet mogelijk omdat vooralsnog geen precieze definities bestaan.

Wat het cijfermateriaal betreft, hoopt de minister van de RVA gegevens te ontvangen. De impact van de maatregelen kan verschillen in de verschillende Gewesten van het land.

Er zal worden onderzocht of de OCMW's door het overheidsbeleid met meeruitgaven worden geconfronteerd.

De minister wijst op het feit dat wetsvoorstel nr. 744 elementen bevat die door de indieners mogelijk niet gewenst zijn. Zo leidt het tot de afschaffing van de regeling op grond waarvan personen die een inschakelingsuitkering genieten en die een opleiding ter voorbereiding van een zelfstandige activiteit of een andere aanvaarde opleiding volgen hun uitkering niet verliezen.

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) verklaart bereid te zijn om amendementen op zijn eigen wetsvoorstel in overweging te nemen.

15 877 personnes au 1er janvier 2015 et de 17 879 personnes fin janvier 2015. Le nombre d'exclusions ne fera qu'augmenter.

L'intervenant cite l'exemple d'un couple qui, du fait de la politique du gouvernement, retombe d'un revenu de 2 000 euros à 1 340 euros seulement. On ne peut donc que s'interroger sur la justification de la mesure. Pour l'intervenant, il ne faut pas se focaliser sur les chômeurs, mais sur l'emploi. Il est absurde de faire travailler plus longtemps les travailleurs âgés et de priver les jeunes d'allocations.

En définitive, le seul effet de la politique d'activation est une intensification de la concurrence entre travailleurs sur le marché du travail et, en corollaire, une plus grande insécurité, une régression des conditions de travail et une mise sous pression des salaires. Le nombre d'emplois reste inchangé. Cette réalité suscite évidemment l'opposition de la société civile.

M. Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, constate qu'une certaine confusion règne en ce qui concerne les conditions de diplôme. La nouvelle réglementation n'entre en vigueur qu'en septembre 2015, après une concertation avec les ministres des Communautés qui ont l'Enseignement dans leurs attributions, au sujet de la teneur des notions telles que "diplôme" ou "certificat". Le gouvernement flamand a déjà statué sur cette question, celui de la Communauté française le fera sous peu. Pour l'heure, il est impossible de fournir des estimations exactes, faute de définitions précises.

En ce qui concerne le matériel chiffré, le ministre espère que l'ONEm va lui transmettre les données. L'incidence de la mesure peut différer d'une Région du pays à l'autre.

La question de savoir si la politique du gouvernement confronte les CPAS à des dépenses supplémentaires sera examinée.

Le ministre souligne que la proposition de loi n° 744 contient des éléments qui ne sont sans doute pas désirés par ses auteurs. Elle entraîne ainsi la suppression de la réglementation en vertu de laquelle des personnes qui bénéficient d'une allocation d'insertion et qui suivent une formation pour se préparer à exercer une activité indépendante ou une autre formation acceptée, conservent le bénéfice de leur allocation.

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) se dit prêt à prendre en considération des amendements à sa propre proposition de loi.

De heer Frédéric Daerden (PS) kijkt uit naar de gegevens van de RVA, die zeker informatief zullen zijn. Hij meent uit het antwoord van de minister te mogen afleiden dat de regering eventueel, afhankelijk van de cijfers, bereid zou zijn om het wetsvoorstel nr. 784 te ondersteunen.

De heer Vincent Van Quickenborne, voorzitter, verwijst naar een Deense studie, waaruit blijkt dat een strenger werkloosheidsbeleid ertoe zou leiden dat 1/3de van de betrokken personen bij het OCMW aanklopt en 1/3de werk vindt. Het zou interessant zijn om deze cijfers met de situatie in België te vergelijken.

Volgens *mevrouw Evita Willaert (Ecolo-Groen)* haalt de heer Van Quickenborne die studie, die zij ook kent, niet correct aan. De door hem vermelde opsplitsing (1/3de naar het OCMW, 1/3de naar de arbeidsmarkt) slaat op een groep van slechts 2 % van de betrokken personen, die als gevolg van door hen gepleegde sociale fraude hun uitkering verliezen.

B. Bespreking van 8 juli 2015

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) stelt voor dat de stemming over de wetsvoorstellen wordt uitgesteld tot een meer verfijnde analyse van het aantal uitsluitingen en de consequenties ervan beschikbaar is. Die analyse zal wellicht beschikbaar zijn tegen het najaar.

De heer Eric Massin (PS) is dezelfde mening toegegaan. Bepaalde statistische gegevens zijn nu reeds beschikbaar bij verschillende instellingen (de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en de POD Maatschappelijke Integratie), maar die cijfers moeten worden geactualiseerd en in een omvattende analyse opgenomen.

C. Bespreking van 18 november 2015

De heer Eric Massin (PS) merkt op dat de statistische gegevens die tijdens de vorige vergadering nog niet beschikbaar waren ondertussen werden gepubliceerd. Uit informatie van Forem blijkt dat de schorsingen niet de door de regering vooropgestelde effecten sorteren:

— slechts 10 % van de personen die werden uitgesloten van de inschakelingsuitkering hebben een job gevonden;

— slechts 1 % van die personen volgt een opleiding;

M. Frédéric Daerden (PS) a hâte de consulter les données de l'ONEm, qui seront certainement éclairantes. Il déduit de la réponse du ministre que le gouvernement serait éventuellement disposé, en fonction des chiffres, à soutenir la proposition de loi n° 784.

M. Vincent Van Quickenborne, président, renvoie à une étude danoise qui révèle qu'un renforcement de la politique en matière de chômage aurait pour effet de rediriger 1/3 des personnes concernées vers les CPAS, alors qu'1/3 d'entre elles retrouveraient un emploi. Il serait intéressant de comparer ces chiffres avec la situation en Belgique.

D'après *Mme Evita Willaert (Ecolo-Groen)*, M. Van Quickenborne ne restitue pas fidèlement les conclusions de cette étude, qu'elle connaît, elle aussi. La répartition citée (1/3 au CPAS, 1/3 sur le marché du travail) ne concerne qu'un groupe de 2 % des personnes concernées, qui ont perdu leur allocation en raison de la fraude sociale dont elles se sont rendues coupables.

B. Discussion du 8 juillet 2015

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) propose que le vote sur les propositions de loi soit reporté jusqu'à ce que l'on dispose d'une analyse plus affinée du nombre d'exclusions et des conséquences de celles-ci.

M. Eric Massin (PS) partage cet avis. Certaines données statistiques sont déjà disponibles auprès des différentes institutions (le SPF Sécurité sociale, l'Office national de l'Emploi et le SPP Intégration sociale), mais ces chiffres doivent être actualisés et intégrés à une analyse globale.

C. Discussion du 18 novembre 2015

M. Eric Massin (PS) fait remarquer que les données statistiques qui n'étaient pas encore disponibles lors de la réunion précédente ont entre-temps été publiées. Il ressort d'informations du Forem que les suspensions n'ont pas les effets attendus par le gouvernement:

— seules 10 % des personnes exclues des allocations d'insertion ont trouvé un emploi;

— 1 % de ces personnes seulement suivent une formation;

— 35 % is werkzoekend;

— 97 % werd geconfronteerd met een vermindering van inkomsten.

De spreker wijst verder op het feit dat slechts 17 % van de personen van wie de uitkering werd geschorst in Vlaanderen woont en op de grote impact van de schorsingen voor de OCMW's, die ook door andere regeringsmaatregelen het hoofd moeten bieden aan zwaardere lasten.

De armoede neemt door de schorsingen toe. Hoe valt dit te verzoenen met de prioriteit die volgens het regeerakkoord wordt gegeven aan armoedebestrijding?

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) benadrukt dat de budgettaire impact van de voorliggende wetsvoorstellen beperkt is, terwijl de voordelen ervan aanzienlijk zijn:

— een belangrijke groep van personen zal niet in de armoede verzeilen en gemakkelijker aansluiting vinden op de arbeidsmarkt: wie recht heeft op een inschakelingsuitkering, moet immers inspanningen doen om een job te vinden en wordt ook begeleid;

— de begroting van de OCMW's en de gemeenten wordt niet nog meer bezwaard dan nu reeds het geval is door andere regeringsmaatregelen.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN WETSVOORSTEL NR. 784

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 2

De heer Eric Massin (PS) geeft toelichting bij amendement nr. 1 (DOC 54 784/002), dat tot de vervanging van het artikel strekt. Het beoogt de onrechtvaardige uitsluiting van 8 000 jongeren teniet te doen. Het betreft enerzijds jongeren van 21 jaar die de middelbare school niet hebben kunnen afmaken en anderzijds jongeren die hun opleiding pas beëindigen nadat ze 25 jaar zijn geworden.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 2 (DOC 54 784/002), dat tot de vervanging van het artikel strekt. Het beoogt de

— 35 % de ces personnes sont demandeuses d'emploi;

— 97 % ont été confrontées d'une réduction de leurs revenus.

L'intervenant souligne également que 17 % seulement des personnes dont l'allocation a été suspendue habitent en Flandre, et met l'accent sur l'impact important pour les CPAS, qui sont confrontés à des charges plus lourdes, également à la suite d'autres mesures gouvernementales.

Les suspensions ont pour effet d'augmenter la pauvreté. Comment cela peut-il être concilié avec la priorité accordée par l'accord de gouvernement à la lutte contre la pauvreté?

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) souligne que l'impact budgétaire des propositions de loi à l'examen est limité, alors que leurs avantages sont considérables:

— un groupe important de personnes ne tombera pas dans la pauvreté et intégrera plus facilement le marché du travail: les personnes ayant droit à des allocations d'insertion doivent en effet faire des efforts pour trouver un emploi et bénéficient également d'un accompagnement;

— le budget des CPAS et des communes n'est pas encore plus grevé que ce n'est déjà le cas actuellement à la suite d'autres mesures gouvernementales.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES DE LA PROPOSITION DE LOI N° 784

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 2

M. Eric Massin (PS) commente l'amendement n° 1 (DOC 54 784/002) tendant à remplacer l'article. Il vise à supprimer l'exclusion injuste de 8 000 jeunes. Il s'agit, d'une part, des jeunes de 21 ans qui n'ont pas pu réussir leurs études secondaires, et, d'autre part, des jeunes qui ne terminent leurs études qu'après 25 ans.

Mme Catherine Fonck (cdH) commente l'amendement n° 2 (DOC 54 784/002) tendant à remplacer l'article. Il vise à relever de 25 à 28 ans l'âge maximum

maximumleeftijd waarop voor het eerst een inschakelingsuitkering kan worden aangevraagd op te trekken van 25 naar 28 jaar.

Art. 2/1 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft aan dat amendement nr. 3 (DOC 54 784/002), dat de invoeging van een artikel 2/1 beoogt, dezelfde doelstelling heeft als amendement nr. 2.

Art. 3

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 4 (DOC 54 784/002), dat tot de vervanging van het artikel strekt. Het amendement beoogt het recht op een inschakelingsuitkering te openen indien de jongere van minder dan 21 jaar tijdens de volledige duur van zijn beroepsinschakelingstijd een opleiding heeft volbracht die recht kan geven op een vrijstelling op grond van de artikelen 91 tot 94 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Art. 3/1 tot 3/2 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij de amendementen nrs. 5 en 6 (DOC 54 784/002), die de invoeging van de artikelen 3/1 en 3/2 beogen.

Ten eerste strekken deze amendementen tot wijziging van artikel 63, § 2, van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering in verband met de periodes die in een verlenging van het krediet van 36 maanden voorzien. Zo wordt in het derde lid in een verlenging van de periode van 36 maanden voorzien wanneer de begunstigde van de uitkering in de vergoedbare periode om een van de volgende redenen is vrijgesteld:

— om een beroepsopleiding, een studie met voltijds leerplan of een andere opleiding te volgen die door de directeur van het werkloosheidsbureau is aanvaard;

— als coöperant en jonge werkzoekende in het kader van een erkend project van ontwikkelingssamenwerking, voor een onbezoldigde stage in België of om vrijwillige militaire inzet te vervullen op grond van artikel 94*bis* van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering.

auquel des allocations d'insertion peuvent être demandées pour la première fois.

Art. 2/1 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) signale que l'amendement n° 3 (DOC 54 784/002), qui tend à insérer un article 2/1, a la même portée que l'amendement n° 2.

Art. 3

Mme Catherine Fonck (cdH) commente l'amendement n° 4 (DOC 54 784/002), qui tend à remplacer l'article. L'amendement vise à ouvrir le droit aux allocations d'insertion aux jeunes de moins de 21 ans qui ont suivi, durant l'intégralité de leur stage d'insertion, une formation pouvant donner lieu à une dispense conformément aux articles 91 à 94 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage.

Art. 3/1 à 3/2 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) commente les amendements n°s 5 et 6 (DOC 54 784/002), qui visent à insérer les articles 3/1 et 3/2.

Ces amendements tendent premièrement à modifier l'article 63, § 2, de l'arrêté royal portant réglementation du chômage en ce qui concerne la prolongation du crédit de 36 mois. Les dispositions de l'alinéa 3 prévoient notamment que la période de 36 mois peut être prolongée lorsque le bénéficiaire de l'allocation a, au cours de la période indemnisable, bénéficié d'une dispense pour l'une des raisons suivantes:

— pour effectuer une formation professionnelle, des études de plein exercice ou une autre formation acceptée par le directeur du bureau de chômage;

— pour travailler en tant que coopérant et jeune demandeur d'emploi dans le cadre d'un projet de coopération au développement agréé ou d'un stage non rémunéré effectué en Belgique ou pour effectuer un engagement volontaire militaire sur la base de l'article 94*bis* de l'arrêté royal portant réglementation du chômage.

Voorts wordt artikel 94*bis* gewijzigd om er uitdrukkelijk in te voorzien dat de jongere die een inschakelingsuitkering krijgt ook die vrijstelling kan verkrijgen.

Ook beogen de amendementen de invoeging van een paragraaf 4 in artikel 63 van hetzelfde koninklijk besluit, teneinde te voorzien in een additioneel recht van twaalf maanden wanneer de begunstigde tijdens de vergoedbare periode drie opeenvolgende gunstige evaluaties krijgt.

Ten slotte beogen de amendementen een verlenging van de vergoedbare periode wanneer een persoon rechthebbende is op een vrijstelling voor mantelzorg, tijdens de door die vrijstelling gedekte periode.

Art. 3/3 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 7 (DOC 54 784/002), dat tot de invoeging van een artikel 3/3 strekt. Het amendement beoogt het behoud van de inschakelingsuitkering voor een persoon die een onbezoldigde stage verricht die door de directeur van het werkloosheidsbureau wordt aanvaard omdat de werkloze door die stage vaardigheden leert die zijn mogelijkheden om aansluiting te vinden op de arbeidsmarkt vergroten.

Art. 3/4 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 8 (DOC 54 784/002). Het beoogt de Koning te machtigen om de bepalingen van het voorliggende wetsvoorstel te wijzigen.

Art. 4

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft toelichting bij amendement nr. 9 (DOC 54 784/002), dat tot de vervanging van het artikel strekt. Het beoogt het voorliggende wetsvoorstel uitwerking te geven met ingang van 31 december 2014 om zo de onrechtvaardige gevolgen van het regeringsbeleid ook voor het verleden ongedaan te maken.

L'article 94*bis* est en outre modifié de manière à prévoir explicitement que le jeune qui reçoit une allocation d'insertion puisse également bénéficier de cette dispense.

Les amendements visent également à insérer un paragraphe 4 dans l'article 63 du même arrêté royal, afin de prévoir l'octroi d'un droit additionnel de 12 mois lorsque le bénéficiaire reçoit trois évaluations positives successives durant la période indemnisable.

Les amendements visent enfin à prolonger la période indemnisable lorsque le bénéficiaire a droit à une dispense en tant qu'aidant proche au cours de la période couverte par cette dispense.

Art. 3/3 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) commente l'amendement n° 7 (DOC 54 784/002), qui tend à insérer un article 3/3. L'amendement vise à maintenir l'allocation d'insertion pour toute personne qui accomplit un stage non rémunéré en Belgique pour autant que ce stage soit accepté par le directeur du bureau du chômage, dès lors que ce stage permet au chômeur d'acquérir des compétences qui accroissent ses possibilités de s'insérer sur le marché de l'emploi.

Art. 3/4 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) commente l'amendement n° 8 (DOC 54 784/002). Celui-ci tend à habiliter le Roi à modifier les dispositions visées par la proposition de loi à l'examen.

Art. 4

Mme Catherine Fonck (cdH) commente l'amendement n° 9 (DOC 54 784/002), qui tend à remplacer l'article 4 et prévoit que la proposition de loi à l'examen produit ses effets à compter du 31 décembre 2014 afin d'annuler, également en ce qui concerne le passé, les conséquences injustes de la politique menée par le gouvernement.

IV. — **STEMMING**

Artikel 1

Artikel 1 wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Bijgevolg is het wetsvoorstel verworpen.

*
* *

Op voorstel van de commissievoorzitter besliste de commissie dat de wetsvoorstellen nrs. 850 en 1122, die tot het einde van de bespreking gekoppeld zijn gebleven, vervallen zijn. De voorstellen nrs. 744 en 1157 blijven hangend omdat ze op vraag van de indieners van de bespreking werden losgekoppeld.

De rapporteur,

David CLARINVAL

De voorzitter,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

IV. — **VOTE**Article 1er

L'article 1er est rejeté par 10 voix contre 3 et une abstention.

Par conséquent, la proposition de loi est rejetée.

*
* *

Sur proposition du président de la commission, la commission a décidé que les propositions de loi n°s 850 et 1120, jointes jusqu'à la fin de la discussion, deviennent sans objet. Les propositions de loi n°s 744 et 1157 demeurent pendantes, dès lors qu'à la demande des auteurs, elles ont été disjointes de la discussion.

Le rapporteur,

David CLARINVAL

Le président,

Vincent
VAN QUICKENBORNE